

Voorwoord

Voor ons hospice was het hoogtepunt van het jaar 2016 de uitreiking van de koninklijke onderscheiding aan voorzitter Anja de Vries. Zij werd op 28 oktober 2016 benoemd tot ridder in de Orde van Oranje Nassau. De bijbehorende versierselen werden haar omgehangen door mevrouw Geke Faber, burgemeester van Zaanstad. Het was een mooie afronding van het mini-symposium ter gelegenheid van het afscheid van Anja, initiatiefneemster en eerste voorzitter van het bestuur van het hospice. We waren verheugd over het grote aantal belangstellenden. De onderscheiding is de terechte beloning voor de inspanningen die Anja heeft geleverd om het hospice tot stand te brengen en samen met collega-bestuursleden een goed functionerend hospice neer te zetten. De onderscheiding is ook een eerbetoon aan de vele vrijwilligers die dagelijks klaar staan voor onze gastbewoners.

Met dit jaarverslag blikken we verder ook terug op het jaar 2016. We konden weer rekenen op de geweldige steun van de vrijwilligers, verpleegkundigen en coördinatoren. De inzet van de vaste groep huisartsen maakt de ondersteuning compleet. Gezamenlijk zijn we daardoor in staat de gastbewoners liefdevolle zorg en aandacht te bieden in hun laatste levensfase.

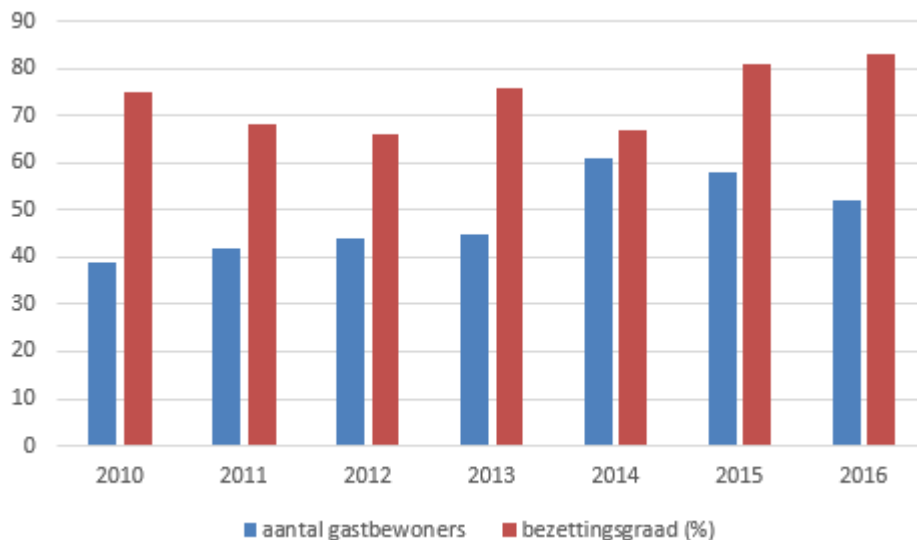
Voor de waardering die wij ontmoeten in de samenleving voor het hospice en voor de vrijwilligers zijn we heel dankbaar. Ook dankbaar zijn we voor de giften en donaties die we hebben mogen ontvangen. Daarmee wordt het ons mogelijk gemaakt ons werk te doen.

Ik wens u veel leesplezier.

Corrie Noom, Voorzitter

Gastbewoners

In 2016 ontving De Schelp 52 gastbewoners, waarvan 35 vrouwen en 17 mannen. De oudste mannelijke en vrouwelijke gastbewoners telden beiden de leeftijd van 91 jaar. De bezettingsgraad lag op 83% en de gemiddelde verblijfsduur was 18 dagen. Sinds eind 2015 noteren we aanmeldingen die i.v.m. een volledig bezet huis niet geplaatst kunnen worden. In overleg met de aanvrager wordt doorverwezen naar een hospice in de regio.

**Overzicht
gastbewoners
2010 - 2016**

Herinneringsbijeenkomsten

Ook dit jaar werden weer twee herinneringsbijeenkomsten voor nabestaanden georganiseerd. Op 12 april was het thema “verder gaan” en op 15 november was het “alles wordt anders”. Deze bijeenkomsten werden door de nabestaanden goed bezocht. Familieleden leverden dikwijls een persoonlijke bijdrage in de vorm van een gedicht of een verhaal. Tijdens en na de herinneringsbijeenkomsten is er gelegenheid om met familie, vrijwilligers en verpleegkundigen na te praten en te “herinneren”. Iedere bijeenkomst blijft speciaal en zijn eigen energie hebben.

De Zorg

Medische zorg

Alle gastbewoners ontvangen tijdens hun verblijf medische zorg via de eigen huisarts. Is de afstand van de huisartsenpraktijk tot De Schelp te groot, dan is er een vaste groep huisartsen bereid beurtelings de zorg op zich te nemen. Tweemaal per jaar wordt deze groep uitgenodigd voor overleg met de coördinatoren en de verpleegkundigen om ervaringen uit te wisselen. Daarnaast is er altijd een gastspreker.

In het voorjaar was drs. Mohamed Ben Ayed, geestelijk verzorger in het VU Medisch Centrum te gast. Hij ging in op de culturele verschillen hoe mensen omgaan met terminale ziekten. In het najaar was Jan Nuijens, verslavingsarts bij de Brijderstichting, de spreker en werd er van gedachten gewisseld over diverse soorten verslaving (alcohol, roken, drugs, medicijnen) en hoe hier mee om te gaan in een (pré-)terminale fase van een ziekte.

Verpleegkundige zorg

In 2016 werd het team van de vaste verpleegkundigen van De Schelp uitgebreid met Evelien Martin, Chantal Benjamin en Frederique Furnée. We namen i.v.m. pensionering afscheid van één van de verpleegkundigen uit het team van het 1e uur, Magdaleen van de Berg. Verder werd het team nog uitgebreid met 0-uren contracters Regine Ruiters en Elly Braam. Hiermee is het team weer op volle sterkte.

Spirituele zorg

De spirituele zorg is in handen van twee daarvoor opgeleide vrijwilligers. Zij zijn minimaal twee maal per week aanwezig. Zij gaan dan bij de gastbewoners langs als er behoefte is aan spirituele ondersteuning voor hen en hun naasten. Er zijn uiteraard gastbewoners die al contact hebben met een eigen geestelijk verzorger. De vrijwilligers spirituele zorg verzorgen tevens de overdenking tijdens de herinneringsbijeenkomsten. Verder bieden ze ondersteuning aan andere vrijwilligers, als dit gewenst is.

Vrijwilligers

Wij verkeren in de gelukkige omstandigheid dat wij over voldoende vrijwilligers kunnen beschikken. Eind van het jaar waren er 72 zorgvrijwilligers werkzaam. Zij verzorgen de gastbewoners en hun naasten. Zij zijn gastvrouw/gastheer, helpen bij de praktische verzorging en voeren lichte huishoudelijke werkzaamheden uit. Eens in de twee maanden vindt een werkoverleg plaats met de coördinatoren. Daarnaast zijn er ook vrijwilligers voor de administratie, ICT, bibliotheek, huishouden, klussen en de tuin.

Aan de al bestaande werkgroepen huis, tuin, herinneringsbijeenkomsten, digitaal rooster, open dag en evenementen is een werkgroep "rituelen" toegevoegd. Deze werkgroep houdt zich bezig met zaken rondom de stervensfase en het overlijden.

Via de maandelijkse nieuwsbrief "de flessenpost" worden de vrijwilligers geïnformeerd over het wel en wee in De Schelp.

Scholing

16 vrijwilligers volgden de VPTZ trainingen “Balans in verlies” en 16 vrijwilligers volgden de VPTZ training “Waarden en normen”. Het gezamenlijk volgen van deze trainingen maakt dat er meer inzicht en begrip komt voor zowel de gastbewoners en diens naasten maar ook zeker voor elkaar. Alle deelnemers komen steeds enthousiast terug van deze VPTZ trainingen.

Gestart is met het project STEM (Sterven op Eigen Manier). In een inspiratiecyclus werd door de vrijwilligers naar de verschillende sterfstijlen gekeken. Hoe kom je in contact met iemand die heel anders is dan jezelf en daardoor ook anders tegen het einde van het leven aankijkt. Meer informatie is te vinden in de nieuwsbrief van januari 2016 (<http://hospice-zaanstreek.nl/wp-content/uploads/2016/01/Nieuwsbrief-20-jan-16-def.pdf>). Het project STEM loopt door in 2017.

In oktober hebben vrijwilligers en verpleegkundigen een workshop “sterven met de oorlog en andere (traumatische) ervaringen” gevolgd. Vooral in de laatste levensfase worden mensen met deze ervaringen extra kwetsbaar. In de workshop, gegeven door COGIS, hebben we handreikingen gekregen om hiermee adequaat om te kunnen gaan. COGIS is het Kennisinstituut voor de sociale en psychische gevolgen van oorlog, vervolging en geweld.

Intervisie

Voor het bespreken van casuïstiek komen twee intervisiegroepen om de maand bij elkaar. Iedere groep staat onder leiding van één van de coördinatoren met ondersteuning van een van de vrijwilligers spirituele zorg (Loekie Verhijde). Tijdens deze bijeenkomsten kunnen de vrijwilligers ideeën en opvattingen uitwisselen over een zelf ingebracht probleem of vraagstelling.

Uitjes/activiteiten

Traditiegetrouw begon het jaar met een goed bezochte nieuwjaarsbijeenkomst in het Kreatief Pakhuis in Zandijk. In mei waren voor de vrijwilligers workshops georganiseerd in buurtcentrum de Pelikaan over o.a. Afrikaans dansen, bloemschikken, tapas maken, beeldjes maken en lachen. Tijdens het feest voor vrijwilligers en bestuur ter gelegenheid van het afscheid van Anja de Vries werd Anja toegezongen door een koor van de vrijwilligers.

Coördinatoren

Gerda van Oosten en Anita Gaal zijn al vele jaren werkzaam bij De Schelp als coördinator. Zij zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. Tot hun taken behoren het ontvangen van de gastbewoners, het overleg met de familie en andere naasten, het bezoeken van de mensen die te kennen geven de laatste fase van hun leven in het hospice te willen doorbrengen, het organiseren van scholing voor de vrijwilligers, het geven van voorlichting en het onderhouden van de contacten met de verpleegkundigen en huisartsen. Op verzoek geven ze presentaties over het hospice, onder andere voor studenten van het ROC.

De coördinatoren nemen deel aan de overleggen van het “Netwerk palliatieve zorg” in Zaanstreek-Waterland en aan de bijeenkomsten van de koepelorganisatie voor organisaties voor vrijwillige palliatieve en terminale zorg (VPTZ).

De coördinatoren hebben op geregelde tijden werkoverleg met de vrijwilligers en organiseren intervisiebijeenkomsten. Jaarlijks vindt er met elke vrijwilliger een voortgangsgesprek plaats.

De coördinatoren nemen deel aan de vergaderingen van het bestuur, maken het jaarplan en bereiden de jaarlijkse beleidsmiddag voor.

In het weekend zijn er hulpcoördinatoren die het werk van de coördinatoren waarnemen. Zij zorgen ook voor vervanging bij ziekte en vakantie van de coördinatoren.

Bestuur

In 2016 bestond het bestuur uit:

Anja de Vries	–	voorzitter (tot 28 oktober 2016)
Corrie Noom	–	voorzitter (vanaf 28 oktober 2016)
Klaas Tuijn	–	penningmeester
Jack Groesbeek	–	secretaris
Frits Boom	–	lid, tweede secretaris, ict, huis en tuin
Henk Baatenburg de Jong	–	lid, medische en zorginhoudelijke zaken
Ellen Vermeulen	-	lid, spirituele zorg, interieur De Schelp (v.a. 28 oktober 2016)

Het bestuur wordt secretariael ondersteund door Marieke Pot.

Op 28 oktober 2016 nam Anja de Vries afscheid als voorzitter. Corrie Noom heeft haar opgevolgd. De ontstane vacature in het bestuur is vervuld door Ellen Vermeulen.

De leden van het bestuur brengen verschillende kennis en ervaringen mee, die van belang zijn voor het hospice. Van alle bestuursleden wordt daarnaast algemeen-bestuurlijke ervaring gevraagd.

In 2016 kwam het bestuur vijf maal bijeen. Naast de vaste agendapunten is veel aandacht besteed aan het afscheid van Anja de Vries en het herschikken van de taken binnen het bestuur. Besloten is tot voortzetting van de open dag, deelname aan “Café Doodgewoon” (een initiatief van het Netwerk Palliatieve zorg) en het project STEM (Sterven op je Eigen Manier).

Bijeenkomsten van de VPTZ voor bestuursleden van Hospices worden bijgewoond door Jack Groesbeek. Corrie Noom maakt, namens de hospices in onze regio, deel uit van het bestuur van het Netwerk Palliatieve Zorg Zaanstreek-Waterland. “Palliatieve zorg en de eerste lijn” is het thema waaraan het netwerk de komende tijd veel aandacht zal geven.

Huis en Tuin

De werkgroep “Huis” vergadert één keer per twee maanden om de gang van zaken rond inrichting en onderhoud van het huis te bespreken. Naast kleine inventaris, dat regelmatig wordt aangeschaft, zijn mede dankzij sponsoring de volgende zaken gerealiseerd:

- Er is een kantelstoel aangeschaft, zodat gastbewoners die anders niet uit bed kunnen komen, nu toch aanwezig kunnen zijn in de woonkamer en de serre.
- Alle kamers van gastbewoners zijn geschilderd in themakleuren en verfraaid met schilderijen passend bij de thema’s.
- Er zijn twee deuren van gastenkamers vervangen, die beter isoleren, zodat privacy van de gasten meer gewaarborgd is.

In het voorjaar bekijkt de werkgroep “Tuin” of er nieuwe planten aangeschaft moeten worden en in het najaar wordt groot onderhoud doorgenomen. De vrijwilligers voor onderhoudswerkzaamheden (de klusjesmannen) nemen ook deel aan het overleg van de werkgroep “Tuin”. Hierdoor kunnen de wat grotere klussen aan het huis en de tuin, voor zo ver niet vallend onder de verantwoordelijkheid van de eigenaar (woningbouwvereniging Parteon), ook worden besproken. Zo is de mogelijkheid voor het plaatsen van zonnepanelen nader onderzocht en is er een kast gemaakt waarin zuurstof, ten behoeve van gast bewoners die afhankelijk zijn van extra zuurstof, veilig kan worden opgeslagen.

Financiën en sponsoring

De begroting van De Schelp draait voor een groot deel op de subsidie van het ministerie van VWS. Daarnaast vormen giften van donateurs, sponsoring en legaten een belangrijke inkomensbron. Het aantal donateurs is gestegen tot 254. Onderstaand overzicht geeft een inzicht in de financiën en andere belangrijke gegevens over 2016.

Het tarief voor het verblijf in De Schelp, indien “hospicevoorziening” niet in de polisvoorwaarden van de gastbewoner is opgenomen, bedraagt al een aantal jaren € 20,00 per dag en wordt ook in 2017 niet verhoogd.

PR en Communicatie

We vinden het heel belangrijk dat alle inwoners van de Zaanstreek op de hoogte zijn van het bestaan van ons hospice. Het stervensproces brengt veel verdriet met zich mee. Dan moet er geen zorg zijn over de gewenste omgeving waarin het overlijden kan plaats vinden. Wie niet thuis kan of wil sterven, kan bij ons terecht. In ons bijna-thuis huis bieden we een huiselijke omgeving voor de gastbewoner en zijn naasten.

Met de Nieuwsbrief, de website, berichten op facebook, de open dag, deelname aan informatiebeurzen en voorlichting aan scholieren en leden van maatschappelijke organisaties informeren we de Zaanse samenleving over onze activiteiten. Met de huisartsen op wie wij een beroep kunnen doen voor onze gastbewoners, hebben we tweemaal per jaar overleg in een thematische bijeenkomst.

Open dag

Zaterdag 20 mei hebben wij voor de tweede keer onze deuren opengezet. Op deze dag hadden wij een kraam op de braderie in Krommenie. De kraam was gratis ter beschikking gesteld door de organisatie van de braderie. Het was een prachtige dag en er kwamen dan ook ruim honderd geïnteresseerde bezoekers langs.

Financieel overzicht 2016

Inkomsten 2016	X € 1.000	Uitgaven 2016	x € 1.000
Subsidies VWS	136	Salariskosten	42
Bijdrage bewoners in kosten verblijf	37	Overige personeelskosten	1
Rentebaten	0	Kosten vrijwilligers	20
Nadelig saldo	7	Kosten voeding	8
		Hotelmatige kosten	6
		Huisvestingskosten	75
		Algemene kosten	26
		Verzorging-verpleging	2
totaal	180	totaal	180

Kengetallen 2016

Gastbewoners	2016	Woonplaats gastbewoners	2016
Aantal gastbewoners	52	Zaandam	12
Gemiddelde verblijfsduur (dagen)	23	Koog aan de Zaan	3
Bezettingsgraad	83%	Zaandijk	2
Niet kunnen plaatsen*	27*	Wormerveer	8
		West Knollendam	-
Herkomst gastbewoners	2016	Krommenie	12
Huis	28	Westzaan	3
Verpleeghuis	-	Assendelft	4
Zaans Medisch Centrum	13	Oostzaan	-
Ander ziekenhuis	11	Wormerland	4
Totaal	52	Amsterdam	-
		Beverwijk, Castricum, Heemskerk	3
Vrijwilligers	2016	Overige	1
Zorgvrijwilligers	72	Totaal	52
Overige vrijwilligers	12		
Totaal	84		
Vertrokken vrijwilligers	6		
Nieuwe (zorg)vrijwilligers	-		

* i.v.m. een volledig bezet huis